

Foto: NRK

Hvorfor skammer unge seg?

Sesong 2 handler mest om Noora, som ikke drikker. I de første fem episodene er voksne fullstendig fraværende. Det kan virke som en drømmesituasjon.

Den første episoden starter med sangen «City of Satan», av Turboneger, og bilder fra Oslo. Bybildene kryssklippet med bilder fra fester, nakne rumper og mer. Deretter stopper kameraet ved et par som kysser og det kommer frem at de ble sammen etter en «*blowjob*» på en fest.

Serien gir ikke det mest virkelighetsnære bildet av tenåringer i dag, kommenterer en førsteklasing på Hartvig Nissen videregående skole i Oslo til *Aftenposten*.

– Ikke alle tenåringer er som karakterene i «Skam». Det er derfor serien er spennende. Samtidig ligger det realistiske situasjoner i bunnen, selv om det er urealistisk og overdrevent, sier Azora Reinholt (16) til [Aftenposten](#).

Karakteren Noora er en motvekt til både festing og sexfiksering, selv om traileren til sesong 2 røper at hun også kommer til kort når det gjelder egne idealer.

Serien har blitt utrolig populær, og berører tema som unge er opptatt av. For ledere og foreldre kan serien gi innsikt i problemstillinger som ungdommer møter, og kanskje også større forståelse av hvordan det er å være ung i dag. To hovedtema som går igjen er behovene for bekreftelse og tilhørighet. Der foreldrene svikter, eller ikke er til stede, fungerer venninnegjengen som en slags familie. De tar vare på hverandre, støtter og gir råd. I en verden der det eneste konstante er forandring er det likevel vanskelig å navigere.

Ungdommene i «Skam» lever i en verden der det er vanskelig å plassere skyld og skam. Det gis hint om dårlig samvittighet for å være rik og ha det så godt materielt sett i møte med verdens elendighet og flyktningkrisen. Og det er tydelig hvor lett det er å såre og bruke hverandre. Skjørheten i relasjonene, spesielt mellom jenter og gutter, vises tydelig frem. Det

kan være en fin inngang til å reflektere sammen med ungdommer over hvilke rammer som gir det beste utgangspunktet for romantisk kjærlighet.

Å snakke om synd og skam ut fra det som står i Bibelen er frigjørende. Der får erfaringen av å ikke strekke til, av at noe grunnleggende er ødelagt, sin forklaring i syndefallet. Og det er en sannhet som gjør folk frie når det også fortelles om Jesus, som elsker med en kjærlighet som overgår alt.

Spørsmål til refleksjon

1. To av karakterene i serien, Noora og William, bor uten foreldrene. Foreldrene til Eva er skilt og moren reiser mye i jobben. Å få så mye frihet er noe mange ungdommer lengter etter. Likevel er det en sår undertone når foreldrene nevnes.

Hvordan kan voksne hjelpe unge til å sette gode grenser for seg selv?

2. Jentene i serien søker oppmerksomhet fra gutter, men vil samtidig være selvstendige. Vilde sier for eksempel: «Jeg kan være *'strong and independent'* på Penetrator-vors». «The Penetrators» er navnet på russebussen til noen gutter, og Vilde hadde sex for første gang med en av dem på en fest. I [episode 4](#) sier Vilde følgende om gutten hun hadde sex med, som heter William: «Han vil jo ha sex, det er jo det eneste menn vil».

Hvorfor er oppmerksomhet fra kjekke gutter så utrolig viktig for henne?

3. Noora blir med på en date med William, noe hun egentlig ikke vil, men som hun går med på for å hjelpe Vilde. Mens hun forbereder seg fokuserer kameraet på en lapp med teksten: «*Everyone you meet is fighting a battle you know nothing about. Be kind. Always.*»

Hvorfor er det så enkelt å dømme noen for hva de gjør i stedet for å lytte til hva som kan ligge bak valgene de tar?

4. I episode 3 kommer Noora motvillig til en fest og møter en gutt som spyr utenfor leiligheten der festen er. Inne på selve festen møter hun venninnen Eva som har drukket mye og oppfører seg annerledes. Denne vinklingen får festingen til å se mindre tiltrekkende ut.

Hva kan være grunnene til at unge ofte drikker på fester og at russetiden er preget av mye fyll?

5. I episode 4 er venninnejengen på hyttetur på et øde sted. De prøver et «Ouija-brett» og stiller åndene forskjellige spørsmål, og får svar som viser seg å stemme. Samtidig dukker en ukjent gutt plutselig opp, og det fører til at jentene blir redde. Det hele viser seg å være en spøk som Sana og Chris står bak, men det gis ingen forklaring på hvorfor de fikk riktige svar fra «Ouija-brettet» eller hvor gutten egentlig kommer fra. Seerne sitter igjen med et inntrykk av at det som har med ånder å gjøre bare er tull, samtidig som det kan være noe i det likevel.

Hvorfor er det både tiltrekkende og skremmende med en virkelighet som også inkluderer ånder?

6. Serieskaperne har uttalt at de skal «hjelp 16 år gamle jenter å styrke selvfølelsen gjennom å løse opp i tabuer, gjøre dem bevisst på mellommenneskelige mekanismer, og vise dem gevinsten av å konfrontere frykt.»

Hvordan kan Bibelen styrke selvfølelsen og gi unge jenter rak rygg i dag?